

AZ IVSZ VISSZAJELZÉSE A DIGITÁLIS MAGYARORSZÁG ÜGYNÖKSÉG NEMZETI DIGITÁLIS ÁLLAMPOLGÁRSÁGI PROGRAMJÁRÓL

Az IVSZ, mint a magyarországi digitalizálódó iparágak közös platformja, a digitális gazdaság fejlődésének előmozdítója, **üdvözlí a Nemzeti Digitális Állampolgársági Programot** (a továbbiakban: „Program”), **és támogatja törekvéseit**. A Program által biztosított Kormányzati megoldások - megfelelő kormányzati edukáció és ösztönzés mellett - valóban áttörést jelenthetnek és szemlélet formáló eredményükkel hozzájárulhatnak a lakosság egyéb ügyeinek digitalizációjához. A program, mely jelenlegi állapotában még nagyon általános, megfelelő alapokat ad a **részletek kidolgozásához** – melyhez szeretnénk **felajánlani és kérni az iparági szereplők** hozzájárulásának biztosítását **előzetes konzultációk, szakmai egyeztetések keretében**.

A Program által létrejövő szolgáltatások működésének hatékonyságához, a digitális állampolgárság megvalósulásához és társadalmi szintű eredményességéhez elengedhetetlen az állampolgárok digitális készségei, illetve a vállalkozások digitális felkészültségének fejlesztése, mely területeken hatalmas a lemaradás: Magyarország éppen az e-közigazgatási szolgáltatások növekvő igénybe vételének köszönhetően lépett egy helyet előre az uniós országok digitális teljesítményét mérő [DESI Index](#) rangsorában 2022-ben, de a 22. hely továbbra is nagyon súlyos elmaradást jelent az uniós átlagoktól szinte valamennyi dimenzióban. Megítélésünk szerint a Program betölthet akcelerátori szerepet a digitális elmaradottság felszámolásában, ezért **az IVSZ támogatja és egyetért a céljaival, azonban** felhívjuk a figyelmet arra, hogy a program még a legtokéletesebb megvalósítás esetén sem kecsegtet a hazai digitális ökoszisztéma legnagyobb lemaradást mutató területeinek felzárkóztatásával, azért **továbbra is javasoljuk** a T. Kormányzatnak az IVSZ által készített [„Összefogás a digitális Magyarorszáért”](#) c. **digitalizációs** javaslatcsomagban is feldolgozott **fejlesztési feladatok** mielőbbi napirendre tűzését (digitális munkaerőhiány enyhítése, ágazati digitalizáció felgyorsítása, a kkv-k, az adatgazdaság, felhőszolgáltatások, innováció és startup ökoszisztéma fejlesztése, stb.). Ez nemcsak a DESI-helyezésünk javítása szempontjából fontos, hanem a vállalati és a nemzetgazdasági szintű versenyképesség erősítése érdekében is – **a Program sikerességének is kétséget kizáróan alapfeltétele, hogy a digitális megoldásokat készségi szinten használó, azokban megbízó felhasználói legyenek**.

1. Digitális állampolgárság

Üdvözljük az állampolgárok (és vállalkozások) által online intézhető ügyek körének Pareto-elvet követő meghatározását, valamint az ügyfélbarát, intuitív módon használható felületek kialakításának szándékát.

A részleteket tekintve javasoljuk az **eFöldhivatali modul beépítését**, a földhivatali ügyintézés digitalizációját. Fontosnak tartanánk az Eeszt rendszer mély integrációját annak érdekében, hogy valóban egyetlen felület tudjon működni.

A négy alapszolgáltatás (eSzemélyazonosítás, ePosta, eDokumentumkezelés, eFizetés) esetében javasoljuk, hogy azok kialakítása során kezdődjenek **egyeztetések a Bankszektor** képviselőivel – számos közülük tagja Szövetségünknek -, mivel a pénzügyi szektor a fizetési szolgáltatások

tekintetében, mint szolgáltató, (a további szolgáltatások tekintetben mint nagy felhasználó) jelenhet meg. Valamennyi szolgáltatás esetében javasoljuk, hogy azok ne alkossanak teljesen zárt rendszert, a megfelelő állampolgári felhatalmazás mellett más szervezet által is megszólíthatók legyenek biztonságos és folyamatos üzemű kommunikációs csatornákon (pl.: API alapon). Egy ilyen háromoldalú kapcsolat esetén a pénzügyi szektornak lehetősége nyílna az ügyfél (akár törvény által előírt) tájékoztatására, valamint a jelenlegi AVDH és KKSZB megoldásokhoz hasonló módon, átvilágítási folyamatait és szerződéskötéseit hiteles kormányzati adatbázissal támogathatná.

A kommunikációs csatornák kialakítása kapcsán két javaslatot kínálunk megfontolásra:

1. A video chat kerüljön a prioritások közé – időségek és mozgásukban korlátozottak felé nagyon fontos csatorna.
2. Remote expert szolgáltatás - kis létszámú virtuális csapat, mely akár egy vidéki, alacsonyabb központi telephelyen is elhelyezhető, így a költsége optimalizálható.

2. Adatvagyon felhasználása

Az IVSZ kiemelten egyetért az **állami adatvagyon hasznosítására** irányuló tervekkel, különösen, ha azok hangsúlyos részét képezi az állami érdekkörben keletkező **közzadatok szabad felhasználhatóvá tétele** (pl. startup vállalkozások, innovatív technológiai fejlesztések, egyedi informatikai megoldások céljából), mivel ezen a területen jelentős megkésetttség jellemzi a hazai gyakorlatot.

Bár jelenlegi formájában nagyon elméleti és általános az adatvagyon rész, feszült érdeklődéssel várja az iparág a konkrét terveket. Az eddigi tapasztalatok alapján magas prioritásúnak látjuk a megadott alapadatok **szívárgásmentességét, a kiberbiztonságot**, mert az elmúlt időszak botrányai sok esetben aláásták az állampolgári bizalmat.

Javasoljuk, hogy a "nemzeti adatvagyon meghatározott része" definiálása során vegyék figyelembe a **pénzügyi szektor igényeit**, amely törvényi megfelelése, hatósági adatszolgáltatása és kötelező felügyeleti jelentései miatt az átlagos piaci szereplőknél jóval szélesebb halmaz elérhetőségére tarthat igényt a nemzeti adatvagyonból.

3. Felhőtechnológia

Egyetértünk a **felhő technológia és a felhőalapú szolgáltatások** fejlesztésének szándékával, ugyanakkor ezen a területen az egyre inkább commodity-jelleggel igénybe vehető globális szolgáltatások mellett nem feltétlenül tűnik üzletileg racionálisnak egy nemzeti szintű fejlesztés, sokkal inkább egy regionális vagy uniós szintű megoldást volna érdemes kezdeményezni, illetve a magasabb hozzáadott-értéket képviselő HPC-fejlesztésekre nagyobb hangsúlyt helyezni.

Egyetértünk azzal, hogy a **jelenlegi törvényi és szabályozói környezet nem támogatja a korszerű felhőalapú megoldások elterjedését** és **támogatunk minden olyan kezdeményezést, amely a felhő alapú megoldásokra vonatkozó szabályozás reformját** és az esetenként túlzó követelmények kockázatarányos mérséklését **célozza**. Javasoljuk, hogy a felhő alapú szabályozás fő fókuszpontja az egyszerűsítés követelményei legyen, mivel egy kisebb és nem EGT-n belül üzemeltetett felhő szolgáltató is nyújthat olyan szolgáltatást, amely biztonsági szempontból egyszerűsítésnek tekinthető. Fontosnak tartjuk hangsúlyozni, hogy a felhő alapú adattárolás esetében kiemelt jelentőségű az adatvagyon jellege, ezért javasoljuk a kockázatarányosság megjelenítését a szabályozásban, amely a felhőben tárolt adatvagyon jellege alapján alkalmazna megengedőbb vagy

szigorúbb követelményeket, mivel pl. egy anonim metrikai adat sérülésének kockázata nem mérhető össze egy személyes adat kiszivárgásának kockázatával.

Kérdésként merül fel, hogy a tervezett kormányzati felhő csak ezen Program megvalósítását szolgálja, vagy szélesebb körben kerül felhasználásra a kormányzati működés során.

4 Felhasználói élmény

Ahogy fent is említettük, üdvözljük az ügyfélbarát, intuitív módon használható felületek kialakításának szándékát. Szeretnénk kiemelni e helyen is a sikeres felhasználói élmény és „take-up” érdekében az **edukáció** fontosságát.

Részleteket tekintve fontosnak tartjuk, hogy a **felhasználói élményt mérni lehessen**, és a rendszer saját maga érzékelje (mesterséges intelligencia) ha valami nem megfelelően működik és be kell avatkozni. Két irányt javaslunk: connectivity monitoring és application performance monitoring.

5. Működési és szabályozási környeze

A korábban leírtaknak megfelelően a működési és szabályozói környezet esetében támogatunk minden olyan kezdeményezést, amely a **felhő alapú megoldások elterjedését és a magán szektor állami adatvagyonhoz való hozzáférését** elősegíti.

A rendszer üzemeltetés és a fejlesztést különválasztandónak találjuk. **Belső erőforrásból megvalósított fejlesztések helyett sokkal inkább az iparági best practice-ek beemelését** javasoljuk, saját üzemeltetői réteg képzése és betanítása mellett. A külső platformokon történő folyamatos működtetés elvét, részletes SLA-kal és biztosítékokkal tartjuk szükségesnek kialakítani.

6. Kiberbiztonsági képességek

Az IVSZ egyetért azzal a megállapítással, hogy az emberi tényező a legjelentősebb kockázatforrás kiberbiztonsági szempontból, de fontosnak tartjuk hangsúlyozni, nem csak a belső védelmi vonalak esetében igaz ez az állítás, hanem az állampolgárok kiszolgálása esetében is. Javasoljuk, hogy a mostani KAÜ kiszolgálással ellentétben az állami adatvagyon védelmét két faktoros hitelesítés szolgálja ki.

7. Ütemterv

Fontosnak tartjuk a (nagy felhasználói kört szimuláló) **tesztüzem** ütemezését, értékelését.

Budapest, 2023.01.13.